

KURUCU DEKANIM PROF. DR. YAVUZ TEKELİOĞLU

Fulya SARVAN¹

Prof. Dr. Yavuz Tekelioğlu ile 1995 Ağustos'unda Akdeniz Üniversitesi'nin henüz iki yıllık İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nin geçici olarak yerleştirildiği kampüs girişine yakın eski Rektörlük Binasındaki Dekanlık Ofisi'nde tanıştım. Eşimin Antalya merkezli bir şirkette çalışmaya başlaması nedeniyle, doğup büyüdüğüm İstanbul'dan ve asistan olarak girişimden itibaren 20 yılımı geçirdiğim İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi'nden koparak Antalya'ya yerleşmek benim için zor bir karardı. Yönetim dersleri verebileceğim İşletme Bölümünün açılıp açılmayacağını öğrenmek için eşimle birlikte Üniversite'ye uğramıştık. Yavuz Hoca bizi öylesine büyük bir samimiyetle karşılayıp beni Fakülte kadrosuna katılmaya davet etti ki, bir saat içinde yanından ayrıldığımızda kendimi bir yıl sonra öğretime başlayacak olan İşletme Bölümünün kurucu elemanlarından biri olarak hissetmeye başlamıştım. Nitekim, 1996 Eylül ayında nakil işlemlerim tamamlanarak Akdeniz Üniversitesi İİBF'nin kurucu ekibine katıldım. O tarihten itibaren de Prof. Dr. Yavuz Tekelioğlu'nun mesleki yaşamını taçlandırılan Kurucu Dekanlık döneminin ve sonrasında büyük bir sahiplik duygusu ve hizmet aşkıyla sürdürdüğü çalışmalarının en yakın tanıklarından biri oldum. Bu nedenle Akdeniz İİBF Dergisi'nin emekliliği vesilesiyle Prof. Dr. Yavuz Tekelioğlu'na ithaf edilen bu sayısında kendisi ile ilgili duygu ve düşüncelerimi paylaşmaktan mutluluk duyuyorum.

Prof. Dr. Yavuz Tekelioğlu ile birlikte çalıştığımız 14 yılın altı yılında o benim dekanım oldu, altı yılında ben onun dekanı oldum, ancak hiçbir gün birbirimize karşı dekanlık otoritesi kullanmadık, ilişkimiz hep aynı sevgi ve saygı içinde sürdü. Benim ona saygım, yaptığı işin önemini, büyüklüğünü yüreğimde hissetmemden geliyordu. Onun kurucu dekanlığı sıradan bir kuruculuk olmadı. Tabii ki bütün yöneticilerin görevleri özveri ister ve takdiri hak eder, ancak Prof. Dr. Yavuz Tekelioğlu Akdeniz İİBF'nin vizyonunu daha en başından oluşturmuş, bu vizyonu coşkuyla herkesle paylaşmış, bu vizyon için mücadele etmiş, vizyonuna destek sağlayabilecekleri ustalıkla ikna etmiş ve adım adım Atatürkçü, çağdaş, uluslararası ilişkileri güçlü, sanat ve estetik anlayışı olan bir fakültenin inşasına öncülük etmiştir. Aşağıda anlatabildiklerim onun başarılı çalışmalarının ancak bir bölümünü yansıtabilecektir.

Prof. Dr. Yavuz Tekelioğlu, Akdeniz Üniversitesi'nde göreve başladığı tarih olan 17 Mayıs 1993'ten itibaren çok değerli bir misyon olarak kendini adadığı Fakülte'sinin çağdaş tesislere kavuşması ve sağlam bilimsel temellere dayanarak gelişmesi için, tüm olumsuz koşullarla yılmadan mücadele etmiş,

¹ Akdeniz Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü Öğretim Üyesi

zoru başarmak için hiçbir fedakarlıktan çekinmemiş ve daha ilk kuruluş yıllarında nice gelişmiş fakültenin girişmeye cesaret edemeyeceği 8'i uluslararası olmak üzere çok sayıda panel, konferans ve toplantıyı başarıyla gerçekleştirerek Antalya kentine nitelikli bir İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesine kavuşmuş olduğu inancını kazandırmıştır. “Üniversite-Sanayi ve Kent / Bölge bütünleşmesinde Fakültenin olumlu katkılarını sağlamak üzere yoğun bir gayret içine girilmiş, kısa bir süre içinde kentin iş, belediye, sanat, kültür ve kamu çevreleri ile Fakültenin saygınlığını arttıran yakın ilişkiler kurulmuştur. Henüz fakültenin kuruluş yıllarında, bir avuç öğretim üyesi ile kentin kamu yöneticileri için bir aylık “Kamu Yönetimi Sertifika Programı” düzenlenmiş, Antalya Eğitim ve Araştırma Vakfı (ANTEV) ile yöneticilik eğitimleri için protokol imzalanmış, iş çevrelerini bünyesinde toplayan ANSİAD ve ATSO ile yakın ilişkiler geliştirilerek Antalya Yıllık Ekonomik Rapor'ları hazırlanmış, Yönetim Kurulu Üyesi olarak görevlendirilmiş olduğu Antalya Kültür ve Sanat Vakfı için reorganizasyon projeleri ve Antalya Belediyesinin muhtelif konularda danışmanlık hizmetleri üstlenilmiştir.

Prof. Dr. Yavuz Tekelioğlu, mesleki yaşamının başlangıcından itibaren çok önem verdiği ve çeşitli vesilelerle adım adım dokuyarak geliştirdiği kişisel uluslararası ilişkilerini, Fakültemizin dekanlığını sürdürdüğu dokuz yıl boyunca ve sonrasında, emekli olana dek, gerçekten takdire layık bir düzeyde kurumsal akademik ilişkilere taşımış ve yeni kurulmuş genç bir fakülteden beklenebilecek performansın çok üzerinde bir yoğunlukta, çeşitli ülkelerin akademik çevreleriyle uluslararası ilişkiler, ortak bilimsel toplantılar ve karşılıklı işbirliği programları geliştirerek, köklü üniversitelerimizin bile zor elde edebileceği uluslararası bir isim yaratmıştır. 1993'de daha kuruluş yıllarından başlayarak, kent, bölge, ülke, Akdeniz ülkeleri ve Avrupa Birliğini kapsayan çok geniş bir yelpazede, tarımdan sanayiye, sağlıktan siyasete, hukuktan uluslararası ilişkilere, işletmecilikten iktisada, kamu yönetiminden maliyeye uzanan ve hepsi en güncel meselelerle ilgili çok zengin çeşitlilikte konunun, kongre, kolokyum, panel, seminer, konferans, yaz okulu ve yuvarlak masa toplantısı şeklinde çok sayıda ulusal ve uluslararası bilimsel toplantıda yerli ve yabancı bilim insanları tarafından ele alınmasını sağlamış olması, gerek bilime gerekse uluslararası ilişkilere katkıları açısından son derece önemlidir. Nitekim, Prof. Tekelioğlu'nun uluslararası alandaki akademik çalışmalarını ve başarısını takdir eden Fransız Hükümeti, kendisini 1997 yılında “Chevalier dans l'Ordre des Palmes Academiques” nişanı ile onurlandırmıştır.

Prof. Dr. Yavuz Tekelioğlu, yukarıda kısaca özetlemeye çalıştığım çok zengin yelpazedeki uluslararası bilimsel toplantıları gerçekleştirirken, başta Fransız üniversiteleri ve araştırma enstitüleri olmak üzere, birçok Avrupa Birliği kaynaklı uluslararası kuruluşla, Türkiye'de uluslararası ilişkilere yönelik faaliyet gösteren yerli ve yabancı kamu ve sivil toplum örgütleriyle yakın bir

işbirliği gerçekleştirmiş; bu kuruluşlarda çalışan çeşitli ülkelerden bilim insanlarını, uzmanları ve iş insanlarını bilimsel bir tartışma ortamında biraraya getirerek, birbirleriyle tanışmalarını, kaynaşmalarını, görüşlerini paylaşmalarını, ortak araştırma projelerinde buluşmalarını ve dostluk ilişkilerini geliştirmelerini sağlamıştır. Arkadaşı Avrupa Parlamentosu üyesi Yunanlı bilim adamı Prof. Papayannakis'in Kocaeli depreminden sonra üniversitemizde konferansa davet edilmesi ve 12 Kasım 1999'da gerçekleştirilen toplantıda Türk-Yunan dostluğu adına etkili mesajlar verilmesi yansımaları açısından en somut örneklerden biridir.

Prof. Dr. Yavuz Tekelioğlu'nun 1993'den başlayarak emekli olana dek gerçekleştirdiği toplantılar uluslararası bilimsel ilişkilerin geliştirilmesine yaptığı katkının yalnızca bir yönünü yansıtmaktadır. Uzun yıllar Fransız üniversiteleri ve CIHEAM, IAMM ve CNRS gibi enstitü ve kuruluşlarla yürüttüğü yoğun ilişkiler bu kuruluşlarla karşılıklı öğretim üyesi ve öğrenci değişimini öngören protokollerle sonuçlanmış ve karşılıklı yoğun ziyaretler, ortak araştırma projeleri, kaynak ve bilgi değiş tokuşu ve ileriye dönük işbirliği programları mümkün kılınmıştır. Bu anlaşmalar çerçevesinde fakültemizden çok sayıda öğretim elemanı bu araştırma kuruluşlarında çalışmalar yürütmüş, o kurumlardan araştırmacılar Antalya'ya gelerek konferanslar vermiş ve ortak projeler üzerinde çalışılmıştır. Montpellier, Pierre Mendès France, Picardie ve Auvergne Üniversiteleri ve Montpellier Akdeniz Tarım Enstitüsü ile imzalanan işbirliği anlaşmalarının öngördüğü öğrenci staj programları kapsamında gelen ve giden öğrenciler hem kendilerini geliştirmekte hem de ulusların dostluğuna katkıda bulunmaktadır.

Prof. Dr. Yavuz Tekelioğlu'nun 1993'den başlayarak gerçekleştirdiği faaliyetlerin fakültemizin uluslararası bilimsel ağların içinde yer almasına yaptığı katkı da vurgulanmalıdır. 1997'de kurulmasına önayak olduğu ve müdürlüğünü üstlendiği Akdeniz Ülkeleri Ekonomik Araştırmalar Merkezi 2000 yılında EuroMeSCo'ya, 2001 yılında ise FEMISE işbirliği ağlarına dahil edilmiş, tüm öğretim üye ve elemanlarımız akademik çalışmalarını uluslararası platforma taşıma fırsatına sahip olmuşlardır. Prof. Tekelioğlu Fakültesinin gelecekte Bölge ve ülke kalkınmasında daha anlamlı projelere imza atabilmesi için özellikle Akdeniz ülkelerini bünyesinde toplayan uluslararası araştırma ve eğitim ağlarının gelişmesi için de üstün bir gayret göstermiştir. Bu kapsamda, özellikle misafir öğretim üyesi olarak 1987 yılından başlayarak hala ortak çalışmalar yürütmekte olduğu Montpellier Akdeniz Tarım Enstitüsü (IAMM) ve Danışma Kurulu Üyelliğini yaptığı Uluslararası Akdeniz Tarımsal Araştırma Merkezi (CIHEAM /Fransa) ile geliştirdiği ortak projeler dikkate değerdir. 1993 yılından itibaren bu kuruluşların işbirliği ile pek çok seminer, panel ve kolokyum gibi toplantılar düzenlenmiş ve 1997 yılında Akdeniz ülkelerinden gelen katılımcılara, "Tarımsal Gıda Pazarlaması" alanında bir aylık bir sertifika programı yürütülmüştür. Yine bu kuruluşlar ile onların da içinde yer aldıkları daha

geniş uluslararası araştırma ve eğitim ağları ile ortak araştırma projeleri ve “Gıda Ekonomisi ve İşletmeciliği” alanında Türkiye’de bir ilk olan ve IAMM ile birlikte yürütülen yüksek lisans programı başlatılmıştır. 1999-2000 ders yılından bu yana başarıyla sürdürülen bu programdan mezun olan onlarca öğrenci halen gıda endüstrisinde önemli mevkilerde çalışmaktadır.

Prof. Tekelioğlu, Türkiye için bir gelecek olduğuna inandığı Akdeniz ile ilgili konularda araştırma, eğitim ve diğer bilimsel etkinlikler aracılığıyla uluslararası bilimsel işbirliğinin ve bölge ülkeleri arasındaki ilişkilerin gelişmesine ve kalkınma çabalarına katkıda bulunmak amacıyla 23 Ekim 1997 tarihinde yönetmeliği yayınlanan Akdeniz Üniversitesi Akdeniz Ülkeleri Ekonomik Araştırmalar Merkezinin kuruluşuna da öncülük etmiş ve emekli olduğu tarihe kadar Müdürlüğünü sürdürmüştür. Akdeniz ile ilgili birçok uluslararası kitap, araştırma ve projeler ile çok sayıda periyodikten oluşan ve 11 yılda büyük emek ve özenle toplanan bir de kütüphanesi bulunan bu merkez 13 yılda çok önemli uluslararası araştırma projelerine ortak olmuş ve çok sayıda bilimsel toplantıya evsahipliği yapmıştır. Bunların içinde dört yıl süren “Avrupa – Akdeniz Mirası 2” (Euromed Heritage II) konulu Euromed projesi ile 2008 yılında IAMM ile birlikte düzenlenen ve Antalya deklarasyonu ile sonuçlanan coğrafi işaretlerle ilgili seminer özellikle vurgulanmaya değerdir. “Avrupa – Akdeniz Mirası 2” programı kapsamındaki “Yenilikçi Filierler, Yerel Bilgiler (knowhow) ve Avrupa Akdeniz Ortaklığı” projesine 13 Akdeniz ülkesinden 25 kurum katılmış, Prof. Tekelioğlu’nun merkezi Türkiye’den katılan tek kurum olmuştur. Bu projenin amacı, Akdeniz kültür mirasına ait kaybolma tehlikesiyle karşı karşıya bulunan ürünlerle, yerel üretim becerilerini ve bilgi birikimini yeniden canlandırarak seçilmiş alanlarda Avrupa-Akdeniz ölçeğinde işbirliğini geliştirmek olmuştur. Proje seramik, taş, metal, tekstil, zeytinyağı, şarap, meyve, kuru meyve ve peynir ürünleri çalışmalarını kapsamış, Türkiye’yi temsil eden Akdeniz Ülkeleri Ekonomik Araştırmalar Merkezi ise taş (Eskişehir-Lületaşı), tekstil (Buldan bezi), kuru meyve (Aydın-kuru incir, Manisa-kuru üzüm) ve peynir (Konya/Ereğli, Divle-Obruk peyniri) konularında çalışmalarla projeye önemli katkılarda bulunmuştur. Prof. Tekelioğlu’nun üzerinde uzun yıllar çalıştığı ve Türkiye’nin kalkınmasında çok önemli roller oynayacağına inandığı yöresel ürünler ve coğrafi işaretlerle ilgili uluslararası seminer de bilim çevrelerinde önemli ses getirmiştir. Seminerin Kasım 2009 tarihinde Fransa’da basılan kitabının editörlüğünü de Prof. Tekelioğlu yapmış ve üzerinde hemen hiç çalışılmamış bir konuda ülkesine önemli bir eser kazandırmıştır.

Prof. Tekelioğlu, bir yandan Fakültesini çağdaş tesislere kavuşturmak için kişisel ilişkilerini de seferber ederek gerekli kaynakların teminini mümkün kılarken, diğer yandan Türkiye’nin prestijli üniversitelerinden öğretim üyelerini Fakülteye çekebilmek için üstün bir gayret göstermiştir. Kuruluştan başlayarak geçen on yedi yıl içinde, genç ve dinamik bir Fakülte

kurma gayreti içinde, önemli atılımlar yapılmış, 1993 yılında İktisat Bölümü Lisans Programı ile öğretime başlayan fakülte 1996 yılında İşletme Bölümünü, 1997 yılında Maliye ve Kamu Yönetimi Bölümlerini, 2003 yılında Uluslararası İlişkiler Bölümünü ve nihayet 2009 yılında Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü ile Ekonometri Bölümünü açarak program, öğretim üyesi ve öğrenci sayısı bakımından yeni kurulan pek çok fakülteyi imrendirecek bir gelişme göstermiş, altyapı tesisleri, kadrolaşması, gerçekleştirdiği akademik etkinlikler ve oluşturduğu yurtdışı bağlantılar ile bugün başta Fransa ve Almanya olmak üzere pek çok ülkenin muhtelif akademik çevrelerinde tanınan ve saygınlığı olan bir konuma ulaşmıştır. Fakülte bünyesinde halen 7'si lisans, 10'u yüksek lisans ve 3'ü doktora düzeyinde 20 diploma programı sürdürülmektedir.

Bu hızlı gelişim sürecinde Prof. Tekelioğlu öğrencilerin yabancı dil eğitimlerine de büyük bir önem vermiş, İngilizce Hazırlık Programı'nın yanı sıra 2001'de İktisat ve Uluslararası İlişkiler öğrencileri için aynı zamanda ikinci bir yabancı dil olarak Fransızca Hazırlık Programı'nın açılmasını, 2003 yılında zorunlu hale getirilmesini ve Fransız Büyükelçiliği tarafından Fransız bir dil okutmanı ile desteklenmesini sağlamıştır. 2003'den başlayarak 2010'a kadar Prof. Tekelioğlu'nun Fransa Büyükelçiliği ile kurduğu ilişkiler ve üstün gayretleri sayesinde Fransız okutmanlar tarafından güçlendirilen ve kültürel etkinliklerle de desteklenen Fransızca Yabancı Dil Hazırlık Programı çok başarılı öğrenciler yetiştirilmesini mümkün kılmış, Montpellier Üniversitesi'nden Ekonomi Fakültesi Dekanı ve Üniversite Rektör yardımcısı Profesör Lagarde, Lille Üniversitesi'nden Profesör Deniz Akagül, Picardie Üniversitesi'nden Öğretim Görevlisi ve Ekonomi Fakültesi Dekan Yardımcısı Salgur Kançal ve IAMM'dan Doç. Dr. Selma Tozanlı'nın sağladığı destekle bu programdan yetişen onlarca öğrenci Fransız Hükümeti burslarından ve ERASMUS programından yararlanarak bu üniversitelerde öğrenimlerini sürdürme imkanı bulmuşlardır. Zorunlu hazırlık programının ilk mezunlarından 6 öğrenci halen Fransız Hükümeti burslarıyla IAMM'da master çalışmalarını sürdürmektedir. Öğrencilere Fransız Üniversiteleri'nde sağladığı zengin ERASMUS değişim olanakları ile bu programın sonuçları Prof. Tekelioğlu'nun sebatkar çabalarının eseri olmuştur.

Fakültemizin bu hızlı gelişiminde Kurucu Dekanımızın silinmeyecek izler bıraktığını, böyle bir kurucu dekanımız olduğu için çok şanslı olduğumuzu düşünüyorum. Prof. Dr. Yavuz Tekelioğlu benim hayatım boyunca birlikte çalışma fırsatı bulduğum en olağanüstü insanlardan birisi, hatta birincisi. Olağanüstülüğü, dışarıya büyük bir yaşam coşkusu olarak yansıyan yüksek bir yaşam enerjisi ile onun Kuvai Milliye ruhu olarak ifade ettiği, sınır tanımayan bir vatan sevgisi ve sınımsız insan sevgisinden kaynaklanıyor. Yavuz Hoca'nın birkaç dakika içinde tanışıp kaynaşmadığı hiç kimse tanıyamıyorum. Bütün bir Antalya kentinin Yavuz Hocası, kampusta yaşayan bütün çocukların Yavuz dedesi olmayı başarabilen tek kişidir

herhalde. Yavuz Hoca'yı bizler fakültemizin kurucu dekanı olarak tanıdık. Kuruluşundan itibaren tükenmeyen bir ilgi ve sevgiyle kendisini, enerjisini, tüm maddi manevi olanaklarını fakültesinin inşasına, gelişmesine, Batılı bir görünüm kazanmasına adadığına hepimiz şahit olduk. Rahmetli babam Fikret Saraçoğlu Yavuz Hoca gibi insanları "kahraman" olarak nitelendirirdi. Kendi çıkarımı gözetmeden ülkesi için, kurumu için gece gündüz çalışanlar onun için kahramandı. Yavuz Hoca'yı bu nedenle çok sevdi, onun hayallerine destek vermek istedi ve katkısı olabildiği için çok mutlu oldu. Yavuz Hoca'nın ve fakültemizin işadami, sanatçı, zanaatkar pek çok dostu da onun coşkuyla paylaştığı fakülte vizyonuna yeri geldiğinde katkıda bulunmak için mutlulukla gönüllü oldular ve ortaya kamu kaynaklarının yaratabileceğinin çok ötesinde imkanları ve görünümü olan, başarılı ulusal ve uluslararası etkinlikler gerçekleştiren bugünkü fakültemiz doğdu. Yavuz Hoca büyük bir iyi niyetle fakültesini kurmaya çalışırken, başı sıkıştığında ve bir şeyi yürekten arzu ettiğinde karşısında hiç beklemediği olağanüstü destekler bulduğunu anlatır, tesadüf olamayacak kadar tam zamanında yetişen bu destekleri iyi niyetine karşılık Allahın bir lutufu olarak nitelendirir. Bu lutufları fazlasıyla hak ettiğini ve çoğu kez fırsatları kendisinin yarattığını düşünüyorum. Maddi ve manevi tüm enerjisini hasrettiği tüm girişimlerinde ikna gücü, bazen pazarlık yeteneği ve yaratıcılığı önündeki kapıların açılmasını mümkün kılıyor.

Yavuz Hoca'nın takdir edilmeyi hak eden daha pek çok yönü var. Çok yönlü bir insan, yaşamayı, güzel yemeği, sanatı, resmi, müziği, dansı seviyor ve bunları çevresine de sevdirmeye, yaşam zevkini aşılamaya çalışıyor. Bu yönleriyle de kurumsal kültürümüzü etkileyen, şekillendiren, vatan sevgisi ve fakülteye adanmışlığının yanı sıra, yaşam coşkusu, sanat ve estetik anlayışı ile de çoğumuz için örnek aldığımız rol modeli bir kişi olmuştur ve olmaya devam edecek. Bütün bunların ötesinde Yavuz Hoca tanıştığımızdan bu yana benim için çok yakın bir dost, her zaman desteğini hissettiğim, kuvvet bulduğum bir büyüğüm ve aynı zamanda kendisinden yaşam sanatını öğrenmeye çalıştığım bir yaşam ustam oldu. Çevresindeki herkesle olduğu gibi benimle de büyük bir sabırla sanat, estetik, müzik, yemek ve yaşam zevkini paylaşan bir yaşam ustası. Kendisinden çok şey öğrendim, öğrenmeye devam edeceğim.

Çok yaşayın, güzel yaşayın Yavuz Hocam,

Çok şey başardınız ama emekli olmayı başarabileceğinizi sanmıyorum.

Bu yazıyı onun çok yakın dostları olan annem ve rahmetli babamın sözleriyle bitirmek istiyorum:

"Siz her zaman bizim kahraman şövalyemizsiniz. Şövalyeler emekli olmaz."

10 Nisan 2010